

MIGRACIÓ I REFUGI

DRETS SENSE FRONTERES: **EN SAÏD I EL MUR**

Em dic Saïd

Hola! Em dic Saïd, tinc deu anys i visc en un poble que es diu Villatopo. Tinc dos grans amics, en Marco i la Lina. La meva passió és el futbol i quasi cada dia anem a jugar-hi en una clariana del bosc, just al costat del mur. Recordeu bé aquest mur, perquè és el motiu de la nostra història!

Saïd

Lina

Marco

Un dia, jugant a la clariana, en Marco va xutar tan fort que la pilota va rebotar al mur i va sortir disparada molt amunt i es va quedar penjada a la capçada d'un arbre. La Lina i jo vam començar a enfilar-nos a l'arbre i, en arribar al capdamunt, ens vam trobar amb una gran sorpresa: vam poder veure l'altra banda del mur i hi havia cases, persones que anaven i venien pels carrers, nens que jugaven i... sorpresa!... tots tenien els cabells de color blau... No m'ho podia creure!

Hi ha algunes coses de la història que us he explicat que no acabo d'entendre. Podeu ajudar-me a descobrir-les?

* Orientacions per a desenvolupar totes les activitats a la guia didàctica.

- ✓ Per què creieu que hi ha un mur al voltant de Villatopo?
- ✓ Què és una frontera? Per a què serveix?
- ✓ Al vostre poble o ciutat també hi ha fronteres? Per a què serveixen?
- ✓ Coneixeu altres fronteres, barreres o murs com el de Villatopo?
- ✓ Quines altres coses poden separar les persones a més de les fronteres?
- ✓ Coneixeu cap mur o cap barrera que sigui invisible?

Al món hi ha molts murs, barreres, fronteres i elements que separen els pobles i les persones. A casa, podeu preguntar a la família si coneixen llocs on hi hagi fronteres o murs que impedeixin que les persones vagin i vinguin lliurement. També podeu buscar fotografies d'aquests obstacles, murs visibles o invisibles... Després, a classe, podeu fer un mural i comentar-lo.

Voleu participar en la nostra aventura?

Avi de la Lina

Ara que sabem més coses sobre els murs i les barreres, si ho voleu, podem continuar amb la història:

Després de recuperar la pilota, vam tornar corrent a casa i vam anar a buscar l'avi de la Lina perquè ens expliqués qui vivia darrere el mur de la vora del mar. I aquesta és la història que ens va explicar:

"Hi havia una vegada dos pobles que eren molt bons veïns: el nostre poble, Villatopo, i el poble de la vora del mar, Villatortuga. Jo vaig néixer a Villatortuga, i és on vivia, mentre que la teva àvia era de Villatopo. Sempre anàvem a passejar pel bosc o per la platja. A la teva àvia li encantava anar a la platja, i a mi m'encantava pujar al bosc, però el millor de tot era que teníem moltes amistats i molts parents a tots dos pobles, tant a Villatopo com a Villatortuga.

Durant molts anys vam ser dos pobles feliços que vivíem en pau. Compartíem moltes coses, però també teníem les nostres diferències. Els habitants de Villatortuga teníem els cabells

blaus. Els habitants de Villatopo, en canvi, tenien els cabells de diferents colors: negres, rossos, castanys... però ningú no els tenia blaus. Uns pensaven que el color blau era degut a la proximitat del mar, uns altres deien que era perquè menjàvem molt peix, mol·luscos i algues del mar. Qui sap per què; simplement els teníem d'un altre color.

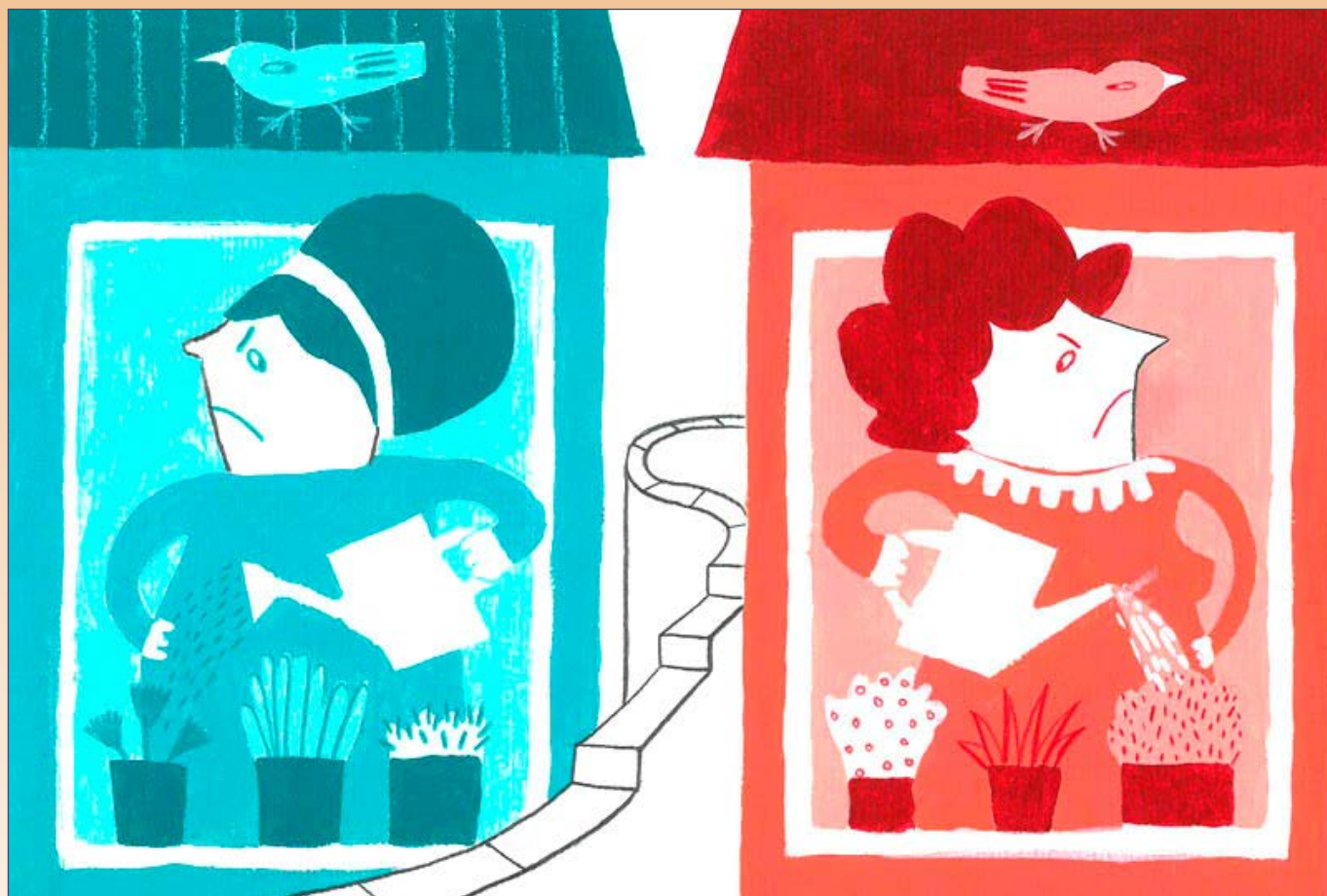
Tot anava bé, fins que un dia hi va haver una baralla entre dos veïns, un de cada poble. Ningú en recorda el motiu, però a poc a poc els veïns i veïnes de tots dos pobles van anar desconfi-

ant els uns dels altres. Van començar a dir que les persones dels cabells blaus érem dolentes i perilloses. Va començar a haver-hi baralles i discussions entre els habitants de tots dos pobles, fins al punt que algunes persones van començar a pensar que tenir un mur que separés tots dos pobles era una bona idea. Pensaven que així s'acabarien les baralles. Altres persones deien que era una bogeria, perquè sempre havíem estat units i que un mur no servia de res; pensaven que sí que es podia ser diferent i estar unit.

Però es va començar a construir el mur. Al principi es podia saltar fàcilment i podíem arribar a Villatopo des de Villatoruga i viceversa, però a poc a poc l'alcalde i alguns veïns van anar fent-lo cada cop més alt, perquè cada cop hi havia més desconfiança entre els uns i els altres. Si el mur es feia més alt, arribaria un moment que no podríem passar d'un costat a l'altre.

Un matí, volia anar a Villatopo a veure la teva àvia i uns amics amb qui quedàvem per jugar a cartes. Em vaig rentar la cara, em vaig pentinar, em vaig vestir i vaig sortir de casa amb una jaqueta sota el braç per si a mitja tarda feia més fred. Quan hi vaig arribar, no m'ho podia creure: el mur era el doble d'alt i ja no es podia saltar fàcilment. Ara necessitaria una escala, com a mínim, per poder passar.

Aquesta història em va fer posar molt trist.
¿Com va poder passar una cosa així?

Des de sempre les persones ens hem mogut pel món buscant nous llocs per viure: coneixent nous paisatges, buscant feina, fugint del perill, de la violència, o simplement per ser prop dels nostres éssers estimats.

Us proposem que dugeu a terme una recerca a casa. Imprimiu aquesta entrevista i empleneu-la amb l'ajuda de la vostra família. Després la comentarem entre tota la classe.

> On vas néixer?

> On van néixer el teu pare i la teva mare?

> On van néixer els teus avis i àvies?

> Algú de la teva família ha viscut mai en un altre lloc que no sigui on viu ara?

> Coneixes algú d'un altre lloc? D'on és?

> Per què va marxar del seu país, ciutat o poble?

> Com es va sentir en marxar?

> Com va marxar? Amb qui va marxar?

> Com es va sentir en arribar al lloc nou ? Li va costar adaptar-se?

> Coneixes el nom d'alguna persona famosa? D'on és? Per què t'agrada?

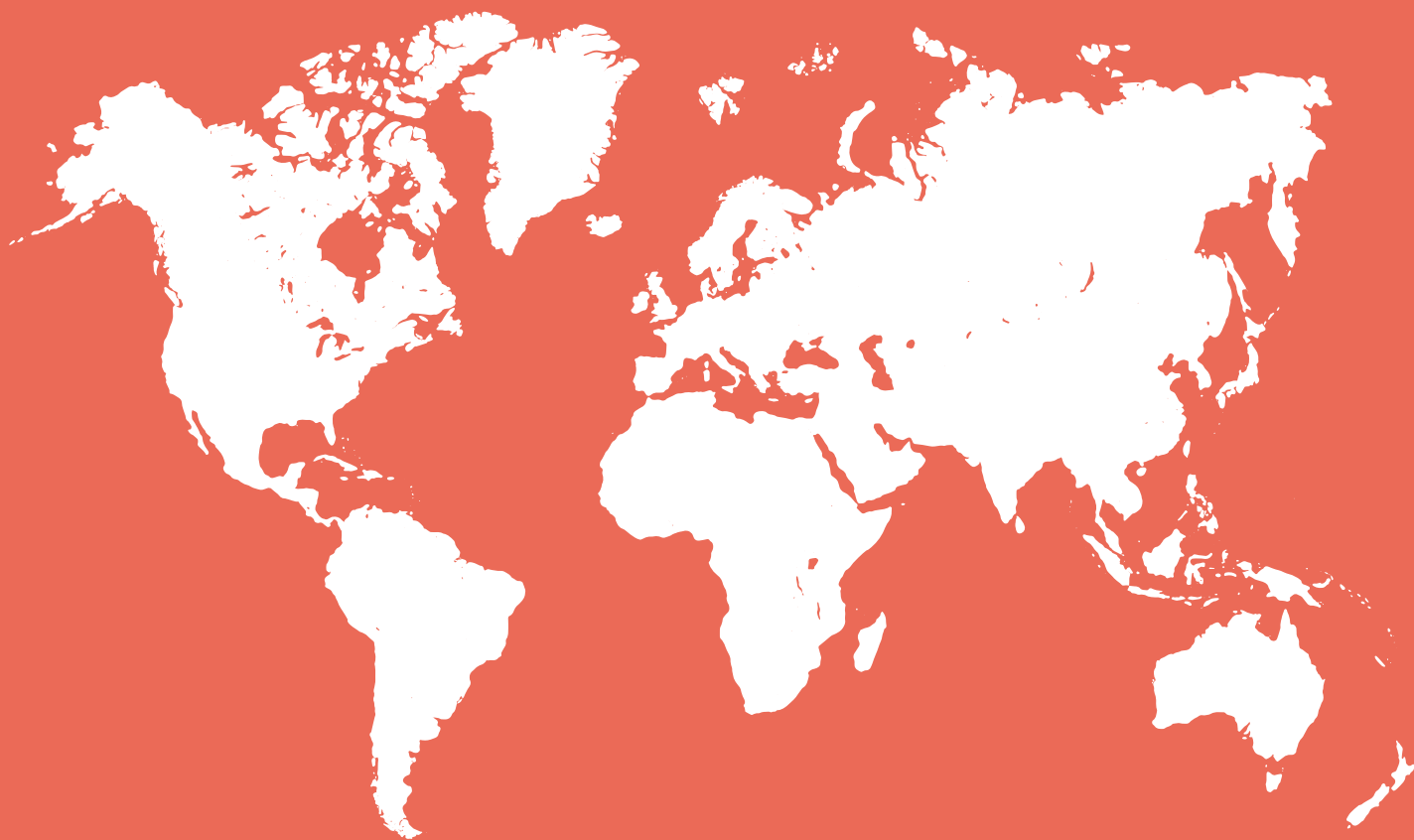
- ✓ Com és a la vostra classe?
- ✓ Les vostres famílies també venen de llocs diferents d'on viviu ara?
- ✓ Llegim les entrevistes que heu fet a casa. Teniu parents que hagin decidit anar-se'n a viure a un altre lloc?
- ✓ Coneixeu persones que hagin vingut d'una altra ciutat, d'un altre poble o d'un altre país?
- ✓ Per quin motiu van prendre la decisió de canviar de ciutat, de poble o de país?

ACTIVITAT

Amb el temps, es van anar creant els pobles, les ciutats, els països... i amb ells les fronteres.

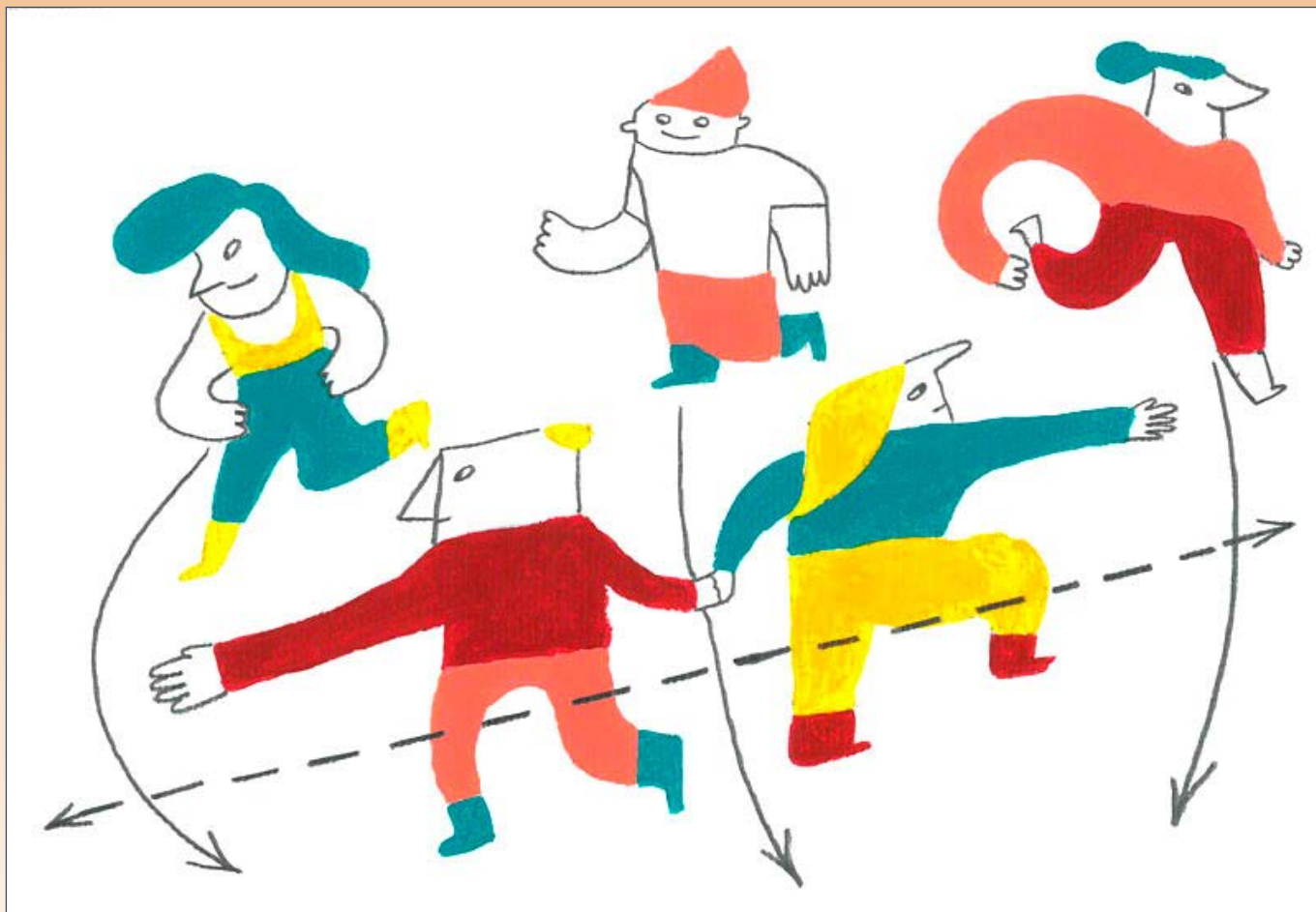
Us proposo que dibuixeu en un mapa les fronteres que conegeu. Intenteu esbrinar per què es van construir, si es poden creuar o no, i qui ho decideix.

ACTIVITAT*

Per pensar una mica més sobre la història de Villatopo i Villatortuga i sobre els murs en general, us proposo jugar a un joc que potser ja coneixeu: el joc de la cadena.

Haurem d'anar al pati. Necessitem un espai gran perquè haurem de córrer molt. Per començar, dos o tres nens o nenes es col·locaran al mig de la pista agafats de la mà formant una cadena, i ens imaginarem que és el mur que separa Villatortuga de Villatopo. Els altres haureu de passar d'un cantó a l'altre, i sereu els habitants de tots dos pobles. El vostre objectiu serà creuar el mur sense que els que formen la cadena/mur us atrapin.

Heu de saber que:

Només poden atrapar els extrems de la cadena.

Si passeu pels arcs centrals, us podreu salvar i arribar a l'altra banda.

Si els que formen la cadena es deixen anar de les mans, perden i no us poden atrapar.

Si els que formeu la cadena atrapeu algú, passarà a formar part de la cadena; és a dir, el mur es farà cada cop més llarg.

Ara descansem una mica i parlem del que hem sentit mentre jugàvem a la cadena. Quines sensacions heu experimentat? (p. ex.: por, ràbia, alegria, nerviosisme, tranquil·litat, etc.) Quan les heu sentit? En començar el joc, quan heu aconseguit passar, quan us han atrapat...? Quines sensacions creieu que va viure l'avi de la Lina quan no va poder passar?

Una història sorprenent

Avi d'en Saïd

Àvia d'en Saïd

Hola de nou! Acabo de descobrir una història sorprenent que us vull explicar.

Quan vaig arribar a casa i vaig explicar a la mare el que ens havia passat a la Lina, a en Marco i a mi, i tot el que ens havia explicat l'avi de la Lina, es va posar a plorar. Quan li vaig preguntar el motiu, em va explicar una cosa que no sabia:

–Els teus avis també van néixer a Villatortuga. Tampoc ho sap ningú. Van decidir marxar-ne perquè no trobaven feina i aquí a Villatopo hi havia més oportunitats. L'oncle Hammed, el germà de l'avi, també volia venir, però ja no va poder creuar el mur. Aquesta història sempre m'ha fet posar trista. Jo ja vaig néixer a Villatopo amb el mur. Els avis i jo ens hem tenyit els cabells tota la vida perquè la gent no vegi que som diferents i ens tractin malament... I, igual que tu, no he pogut anar mai a l'altra banda, ni conèixer Villatortuga, ni la gent d'allà, ni anar al mar. No t'ho havíem explicat abans perquè no et preocupessis.

–Quina història, mare! I l'oncle Hammed, on és?

–En Hammed –va dir la mare– encara és a Villatortuga, lluitant per aconseguir aliats i aliades per enderrocar el mur. Em sembla que hi ha moltes persones que, com ell, volen enderrocar el mur, però, igual que aquí, també n'hi ha que s'estimen més no pensar-hi i fer com si no el veiessin. Per això els governants no fan res per canviar la situació.

Crec que ser diferent no hauria de ser un problema, perquè tots tenim coses que ens fan diferents i únics i coses molt semblants o iguals a totes les altres persones.

I això vol dir que podríem compartir i aprendre molt els uns dels altres. No us sembla? Pot ser que sovint ens fixem massa en les nostres diferències i poc en el molt que totes les persones compartim? Què en penseu?

Comenteu a classe què us ha semblat la història

- ✓ És justa la situació que viuen?
- ✓ Què creieu que significa?
- ✓ Com us sentiríeu si us passés una cosa semblant?
- ✓ Per què la mare d'en Saïd diu que no volia ser diferent? Què vol dir ser diferent?
- ✓ Per què en Hammed, l'oncle d'en Saïd, necessita aliats i aliades?
- ✓ Si fóssiu al lloc del seu oncle, què faríeu?

Us proposo jugar a un joc per parlar d'això. Es diu "El món de colors".

Per començar, la vostra mestra o mestre us posarà uns adhesius al front. No us els podeu treure. Després, sense parlar, heu d'agrupar-vos com us sembli... però, molt important: no oblideu que no podeu parlar! Endavant!

- ✓ Us ha agradat el joc? Per què sí i/o per què no?
- ✓ Com heu fet els grups? Ha estat fàcil fer-los? Com us heu sentit?
- ✓ Hi ha algú que no ha pogut agrupar-se? Per què?
- ✓ Us sentíeu diferents? Per què? Com és sentir-se diferent?
- ✓ Com hem tractat el grup els que són diferents?
- ✓ Ens podríem haver agrupat de manera diferent? Quines altres coses compartim?
- ✓ Us heu sentit mai com en el joc?
- ✓ Què creieu que pot voler dir aquest joc en la vida real?

Sincerament crec que, abans de construir murs, les persones podem parlar i mirar d'arreglar els problemes i acceptar les diferències per tal que els nostres pobles puguin aconseguir viure més feliços i en pau. Que bonic que seria poder trencar els murs que ens separen i que els nostres pobles poguessin conviure feliços i en pau! No us sembla?

Per això ara us proposem que ajuntem totes les coses que hem après durant aquestes setmanes i construïm un mur, "El mur de les injustícies", que també enderrocarem per sempre al final d'aquesta història.

Per fer-ho, farem servir Tetra Briks buits i nets o capsas. Cada capsa representarà un maó. Retallarem tres papers blancs de la mida d'una de les cares de la capsa. Heu de pensar en tres coses o en alguna idea que ens separi o ens divideixi de les altres persones. Podeu escriure-les o bé fer-ne dibuixos o buscar-ne fotografies. Després les enganxarem als papers blancs que hem retallat.

Pregunteu-ho també a les vostres famílies i als vostres companys o companyes de classe. Us poden ajudar a pensar i a construir el mur. Animeu també les altres classes de la vostra escola a participar!

Drets sense fronteres

ACTIVITAT

Per què no penseu possibles solucions perquè els nostres pobles tornin a estar units i així puguem trobar-nos amb el meu oncle i conèixer Villatortuga?

Segur que tindreu idees magnífiques. Penseu molt bé què hauríem de fer per aconseguir-ho. Comenteu-ho, redacteu el text i feu un dibuix que expliqui com arribem a l'acord per enderrocar el mur.

La història de la meva família m'ha sorprès molt. Per tantes baralles, tantes pors i tanta desconfiança, els meus avis no han pogut tornar mai al seu poble, i els veïns i veïnes com la mare i jo no hem pogut conèixer mai què hi ha a l'altra banda del mur. Que absurd! No us sembla?

Crec que seria genial trobar una manera d'enderrocar per sempre el mur que ens separa i aconseguir conèixer tots dos pobles feliços i en pau. M'hi ajudeu?

El vostre dibuix serà la cinquena vinyeta d'aquesta història:

Atenció! Entre tots els dibuixos que heu fet... per què no escolliu un final amb el qual estigueu d'acord tota la classe?

ACTIVITAT

Després d'enderrocar el mur, què creieu que van fer els veïns i les veïnes dels dos pobles quan es van tornar a trobar després de tant de temps? Què els devia sorprendre dels altres i d'ells mateixos? Creieu que van tornar a tenir problemes amb les diferències? Si en van tenir, com els van resoldre?

Potser no van tenir problemes, sinó que els va agradar conèixer allò que els feia diferents perquè era molt divertit i interessant. Després de parlar-ho a classe, podeu fer un dibuix que mostri què va passar. Després, entre tots els nens i nenes de la classe, podeu inventar un únic final. Aquest dibuix final serà la sisena i última vinyeta.

Avall els murs!

Segur que heu inventat uns finals ben bonics per a aquesta història!

Al final els dos pobles vam entendre que havíem d'enderrocar el mur i que havíem de posar-nos d'acord i valorar les nostres diferències amb respecte, i hem après que la por a allò desconegut no ens pot frenar. Estic segur que les persones podem parlar i arreglar els problemes, valorar les diferències i aprendre molt les unes de les altres. I també sé que els nostres pobles ara aconseguiran viure més feliços i en pau.

Per no oblidar mai el que hem viscut i après aquests dies, haureu de completar entre tota la classe les frases següents. Després les pengeu a la paret per poder recordar-les cada dia.

- > Les nenes i els nens de la classe
hem descobert que
- > A les nenes i els nens de la classe
ens agrada que
- > Les nenes i els nens de la classe
no volem que

Fins
sempre!

Com va la construcció del mur de les injustícies? Ha arribat el moment d'enderrocar-lo.

El mur es pot anar construint des d'ara fins als dia que decidiu enderrocar-lo. Podeu demanar a les altres classes que us ajudin amb més maons i que alimentin el mur amb dibuixos, frases o fotografies de les coses que ens separen i divideixen. Us proposo que feu una exposició al vostre centre amb les vinyetes i els finals que heu inventat. També podeu convidar les vostres famílies, els vostres veïns i veïnes, l'Ajuntament, etc., perquè coneguin la història, participin i ajudin a enderrocar el mur.

#DretsEnMoviment

